

L I G J
Nr.8096, datë 21.3.1996

PËR KINEMATOGRAFINË

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Dispozita të përgjithshme

Ky ligj përcakton bazat dhe parimet e organizimit, drejtimit dhe zhvillimit të kinematografisë (si forma e të shprehurit artistik) dhe mbështetjen ekonomike nga shteti.

Neni 2

Për efektet e këtij ligji bëhen këto përkufizime:

- Film quhet prodhimi audovizual që përmban një sasi planesh filmike të ndërlidhura, të shoqëruara me zë ose jo, të cilat krijojnë efektin e lëvizjes, duke pasur një harmoni unikale ndërmjet formës dhe përmbajtjes.

- Autor është ai person që ka një ide dhe atë e realizon në fushën e prodhimit kinematografik. Autorë janë regjisori, skenaristi dhe kompozitori.

- Kopje e filmit është një objekt material, në të cilin prodhimi ka marrë një formë të fiksuar me njërën prej teknikave të njohura dhe që producenti e ka materializuar për herë të parë.

- Shfaqje publike është projektimi i kopjeve në të gjitha teknikat e mundshme nëpërmjet aparaturave në çfarëdo vendi, para një grupi njerëzish të pranishëm, jo në mjedis familjar.

- Distribucioni (shpërndarja) është shitja, blerja, këmbimi, dhurimi dhe qiramarrja e kopjes së filmit, brenda dhe jashtë vendit.

- Producenti është një person apo grup personash fizikë e juridikë, vendas apo të huaj, të regjistruar në bazë të këtij ligji, i cili organizon prodhimin e filmit.

- Distributorë quhen një person apo një grup personash fizikë a juridikë vendas a të huaj, që realizojnë tregtimin dhe shpërndarjen e filmit brenda dhe jashtë vendit.

- Film shqiptar quhet vepra e realizuar nga një producent ose në bashkëprodhim me një a më shumë producentë të tjerë vendas a të huaj, kur:

- a) kopja e kontrollit të jetë në gjuhën shqipe;

- b) kontributi financiar në realizimin e filmit nga persona fizikë e juridikë shqiptarë është mbi 51 për qind.

- Bashkëprodhim quhet realizimi i një vepre filmike nga dy a më shumë persona fizikë e juridikë vendas ose të huaj, sipas kontratës së lidhur ndërmjet tyre, të cilët janë bashkëpronarë mbi veprën në raport me përqindjen e kontributit financiar të dhënë për realizimin e saj.

- Shërbim quhet vënia në dispozicion të specialistëve në fushën e kinematografisë, të hapësirave, teknikës, mjeteve prodhuese për realizimin e veprës.

- Sallë quhet një mjedis publik i mbyllur ose i hapur, me një ose disa ekrane.

- Fond buxhetor quhet financimi për krijimin, realizimin dhe shpërndarjen e veprës filmike, për mbrojtjen e kineastëve dhe funksionimin e Qendrës Kombëtare të Kinematografisë.

- Financim i jashtëm quhet çdo lloj financimi në formë krediti bankar, donacioni, sponsorizimi, bashkëprodhimi, që i bëhet një projekti filmik të QKK, jashtë fondeve buxhetore.

Neni 3

Krijohet Qendra Kombëtare e Kinematografisë (QKK) si person juridik, me statusin e Institucionit Kombëtar, në varësi të ministrit të Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, për krijimin, prodhimin, shpërndarjen dhe shfaqjen e veprave filmike.

Statuti i QKK miratohet nga Këshilli i Ministrave.

Neni 4

Detyrat kryesore të QKK

QKK ka këto detyra kryesore:

1. Përcakton shpërndarjen e fondit buxhetor për gjinitë e filmit (artistik, dokumentar e të animuar).

2. Shpërndan fondin për projektet që përmbushin kërkesat e rregullores për prodhimin dhe shpërndarjen e filmit dhe që kanë vlera cilësore dhe interes kulturor kombëtar, gjithashtu raporton për realizimin e projekteve dhe fondeve të miratuara.

3. Miraton projektet për realizimin e veprave filmike të një producenti shqiptar, të producentëve shqiptarë a të huaj, kur jepen fonde nga QKK.

4. Përcakton fondet për festivale e javë filmi kombëtar e ndërkombëtar.

5. Krijon dhe shpërndan fondin e mbrojtjes ekonomike të anëtarëve të shoqatave të kineastëve që nuk punësohen në prodhim deri në tre vjet.

Përfiton mbrojtje ekonomike çdo anëtar i shoqatës që është në marrëdhënie pune deri në momentin e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

6. Kanton kohën e përfitimit dhe listën e profesioneve që përfitojnë mbrojtje ekonomike.

7. Regjistron të gjithë personat fizikë e juridikë që merren me prodhimin dhe shpërndarjen e filmave sipas procedurave të vendosura në rregullore.

8. Regjistron të gjithë personat fizikë e juridikë që zotërojnë sallat a mjedise të tjera për shfaqjen e veprave filmike, sipas rregullores së shpërndarjes dhe shfaqjes së veprave filmike në territorin e Republikës së Shqipërisë.

9. Regjistron filmat e realizuar ose të importuar që do të shfaqen në territorin e Shqipërisë.

10. Kontrollon zbatimin e standardeve teknike të aparaturave që funksionojnë në Shqipëri për prodhimin dhe shpërndarjen e veprave filmike.

11. Organizon kualifikimin, specializimin dhe përgatitjen e kineastëve të rinj.

12. Informon producentët për mundësitë e saj financiare, për ndryshimet në këshillat e saj miratues, për ndryshimet e akteve ligjore e nënligjore dhe për pjesëmarrjen në festivale e javë të filmit kombëtar e ndërkombëtar.

Neni 5

Fondi i QKK është publik, me zë më vete në buxhetin e shtetit dhe pjesa e mbetur në fund të vitit mbartet në vitin pasardhës.

Neni 6

Të ardhurat e QKK përbëhen nga:

1. Fondi i përcaktuar në buxhetin e shtetit.

2. Të ardhurat që do të krijohen nga qarkullimi dhe shitja e veprave filmike, krijuar me fonde buxhetore ose pjesërisht buxhetore.

3. Një pjesë e të ardhurave nga shitja e veprave kinematografike të prodhuara deri në hyrjen në fuqi të këtij ligji.

4. Nga të ardhurat e biletave të sallave të shfaqjes.

5. Të ardhurat nga sponsorë e donatorë.

Të ardhurat e llogaritura në përqindje për pikat 2, 3 e 4 caktohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

ORGANET DREJTUESE TË QKK

Kryetari
Neni 7

Kryetari i QKK emërohet nga Këshilli i Ministrave ndërmjet dy kandidaturave të propozuara nga ministri i Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, për një periudhë 4-vjeçare. Ai mund të shkarkohet me arsye të motivuara po nga organi që e emëron.

Kryetari i QKK miraton strukturën organizative dhe projektet e paraqitura nga këshillat miratuese të projekteve.

Neni 8

Këshillat miratuese të projekteve propozohen dhe zgjidhen nga shoqatat e kineastëve. Ato drejtohen nga kryetarët e tyre, të cilët zgjidhen prej këshillave përkatëse. Këshillat miratuese janë organizma jofunksionare. Këshillat miratuese kanë afat të përcaktuar.

Neni 9

Këshillat miratuese të projekteve

Këshillat miratuese të projekteve, në të tria gjinitë e filmit (artistik, dokumentar dhe të animuar), vlerësojnë dhe përzgjedhin projektet nga pikëpamja artistike e ekonomike dhe projektet fituese ia paraqesin kryetarit për miratim.

Neni 10

Komisioni i vizionimit

Komisioni i vizionimit caktohet nga kryetari i QKK. Ai pajis me leje për qarkullim veprat filmike të krijuara brenda territorit të Shqipërisë ose të importuara nga jashtë. Kryetari i Komisionit të Vizionimit zgjidhet nga komisioni përkatës. Komisioni i Vizionimit është organizëm jofunksionar, me afat të përcaktuar.

Neni 11

Komisioni i Vizionimit i QKK pajis me leje për qarkullim distributorët sipas kategorive të mëposhtme:

1. Kategoria A - kur filmi lejohet për të gjitha moshat.
2. Kategoria B - kur filmi lejohet për të gjithë shtetasit mbi 14 vjeç.
3. Kategoria C - kur filmi lejohet për të gjithë shtetasit mbi 18 vjeç.

Komisioni i vizionimit i QKK, kur vepra filmike e paraqitur nuk është në pajtim me ligjet kushtetuese, nuk i pajis distributorët me leje qarkullimi të filmit.

Kur distributori nuk është dakort me vendimin e komisionit të vizionimit, ai i drejtohet për ankim gjykatës.

Neni 12

Komisioni financiar

Komisioni financiar caktohet nga kryetari i QKK. Ky komision vlerëson projektet e paraqitura nga pikëpamja financiare dhe mbikëqyr realizimin e fondit buxhetor në projektet e miratuara. Kryetari i komisionit financiar zgjidhet nga ky komision.

Neni 13

Përbërja dhe funksionimi i këshillave miratuese të projekteve e komisionit të vizionimit dhe e komisionit financiar përcaktohen në rregulloren e QKK.

Neni 14
Producenti

Producenti i një vepre filmike është një person ose grup personash fizikë e juridikë, vendas a të huaj, që organizon e mbështet ekonomikisht dhe merr përgjegjësinë për realizimin e veprës filmike me ose pa fond buxhetor. Ai gëzon pronësinë ekonomike mbi veprën filmike të realizuar.

Neni 15

Çdo producent apo grup producentësh, që plotëson kushtet e këtij ligji, paraqet kërkesën për fond buxhetor për realizimin e projektit. Vetëm atij i njihet e drejta e tërheqjes së fondit, pas lidhjes së kontratës.

Neni 16

Çdo producent a grup producentësh, që ka marrë fond buxhetor në përfundimin e realizimit të veprës, është i detyruar të paraqesë në QKK një raport të hollësishëm për gjithë veprimtarinë e zhvilluar dhe përdorimin e fondit buxhetor.

Kjo shërben si bazë për përparësinë që mund t'i jepet producentit në marrjen e fondit buxhetor për realizimin e projekteve të ardhshme.

Neni 17

Për marrjen e fondit buxhetor nga QKK kanë përparësi producentët që kanë siguruar vetë një pjesë të financimit të veprës ose nga bashkëprodhuesit vendas a të huaj, sponsorizuesit, fondacionet, donatorët dhe kreditë bankare.

Neni 18

Producenti, për realizimin e projektit të miratuar me fond tërësisht buxhetor, punëson realizues, që janë anëtarë të shoqatave të kineastëve.

Neni 19

Producentët që kanë marrë fonde nga QKK, krahas veprimtarisë së tyre, kanë të drejtë të ushtrojnë edhe veprimtari të tjera të karakterit audiovizual.

Neni 20
Distributori

Distributori duhet të jetë i regjistruar në QKK.

Neni 21

Çdo distributor nuk mund të qarkullojë filmin pa lejen përkatëse të dhënë nga komisioni i vizionimit.

Neni 22

Distributori, për filmat e importuar, është i detyruar të qarkullojë filmin të dubluar ose subtitruar në gjuhën shqipe.

Neni 23

Filmin e realizuar me fond buxhetor distributori e qarkullon dhe e tregton në marrëveshje me producentin dhe kinematë a televizionin, duke respektuar kërkesat e këtij ligji dhe të së drejtës së autorit.

Neni 24
Studio Albafilm

Studio Albafilm, në zbatim të këtij ligji, është një shoqëri tregtare aksionare, ku shteti është aksioneri kryesor me jo më pak se 51 për qind të aksioneve. Drejtimi kryesor i saj është prodhimi audiovizual.

Neni 25

Studio Albafilm hyn në marrëdhënie kontraktuese prodhimi e shërbimi me Studio Albafilm Animacion, me producentë që kanë përfituar financim nga QKK, me producentë të tjerë vendas e të huaj, me stacione televizive e me persona të tjerë fizikë e juridikë, vendas dhe të huaj.

Neni 26
Studio Albafilm Animacioni

Studio Albafilm Animacioni, në zbatim të këtij ligji, është një shoqëri tregtare aksionere, ku shteti është aksioneri kryesor me jo më pak se 51 për qind të aksioneve.

Neni 27

Studio Albafilm Animacioni hyn në marrëdhënie kontraktuese prodhimi e shërbimi me producentë që kanë përfituar financim nga QKK, me producentë të tjerë vendas e të huaj, me stacione televizive e me persona të tjerë fizikë e juridikë, vendas e të huaj.

Neni 28
Arkivi Qendror e Shtetëror i Filmit (AQSHF)

Arkivi Qendror e Shtetëror i Filmit është institucion buxhetor në vartësi të Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, me statusin e objektit të rëndësisë së veçantë.

Neni 29

Detyra e AQSHF është ruajtja, përpunimi shkencor, pasurimi me materiale të reja dhe shfrytëzimi i materialeve arkivore filmike për krijime të veprave të reja kinematografike e televizive dhe veprave studimore, duke respektuar të drejtat morale dhe ekonomike të autorit.

Neni 30

AQSHF është anëtar i Organizatës Ndërkombëtare të Arkivave të Filmit (FIAF) dhe u nënshtrohet të drejtave dhe detyrimeve që lindin nga ky anëtarësim. Me miratim të Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, shkëmben materiale arkivore për zgjerimin e pasurimin e inventarit të tij me homologë shtetërorë e privatë brenda e jashtë vendit, në kushte reciprociteti.

Neni 31

Shpërndarja e të ardhurave që krijohen si rezultat i veprimtarisë në marrëdhënie me të tretët rregullohet me akte nënligjore.

Neni 32

Marrëdhëniet me producentët e kineastët vendas e të huaj si dhe me televizionin, AQSHF i rregullon në bazë të statutit të tij të miratuar nga ministri i Kulturës, Rinisë dhe Sporteve.

Neni 33

Shoqatat e kineastëve

Shoqatat e kineastëve krijohen me vullnetin e lirë të anëtarëve të tyre krijues e realizues dhe mbrojnë interesat artistike dhe ekonomike të këtyre anëtarëve.

Neni 34

Marrëdhëniet me aktorët

1. Producentët për realizimin e filmave hyjnë në marrëdhënie kontraktore me aktorë profesionistë e amatorë.

2. Producentët që marrin fond buxhetor mund të hyjnë në marrëdhënie kontraktore dhe me aktorë të huaj.

Neni 35

Marrëdhëniet me televizionin shtetëror publik dhe privat

1. Televizionet shtetërore, publike dhe private janë të detyruara të shfaqin për publikun, në marrëveshje me producentët a distributorët, veprat filmike të prodhuara me fond shtetëror jo më parë se një vit nga data e prodhimit të filmit (data e premierës së veprës).

2. Televizionet shtetërore, publike e private hyjnë në marrëdhënie prodhimi, bashkëprodhimi dhe tregtimi me producentë që kanë marrë ose jo fond buxhetor.

Neni 36

Marrëdhëniet me kinematë

Të gjithë personat fizikë a juridikë, vendas a të huaj, që ushtrojnë veprimtari në sallat e shfaqjeve publike (kinema) në territorin e Republikës së Shqipërisë, janë të detyruar të shfaqin jo më pak se 5 ditë radhazi premierat e veprave të realizuara me ose pa fond buxhetor nga producentët shqiptarë ose në bashkëpunim me persona të tjerë fizikë e juridikë, vendas a të huaj.

Neni 37

Në zbatim të këtij ligji, kinemave shtetërore të privatizuara apo të dhëna me qira personave fizikë e juridikë, vendas a të huaj, u ndalohet të ndryshojnë destinacionin.

Neni 38

Të gjitha subjektet publike janë të detyruara, në zbatim të këtij ligji, të lejojnë producentët për realizimin e veprave filmike në mjediset e kërkuara prej tyre, në bazë të marrëveshjes që do të lidhin.

Në rastet e objekteve të rëndësisë së veçantë, producenti pajiset me autorizimin e organit kompetent.

Neni 39

Për nxitjen e prodhimit, bashkëprodhimit dhe shërbimit të veprave filmike trajtimi nga ana fiskale do të jetë i njëjtë si për Radiotelevizionin Shqiptar.

Neni 40

Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore përkatëse.

Neni 41

Çdo akt ligjor e nënligjor që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohet.

Neni 42

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.1470, datë 18.4.1996 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Sali Berisha